

ДРУГІ ЧЕРНІГІВСЬКІ КРАЄЗНАВЧІ ЧИТАННЯ

Чернігів – 2023

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін
імені О.М. Лазаревського
Науково-дослідний центр історико-краєзнавчих студій
імені П.К. Федоренка

Чернігівський обласний історичний музей
імені В.В. Тарновського

Чернігівська обласна організація Національної спілки
краєзнавців України

ПРОГРАМА

Других Чернігівських краєзнавчих читань

**До 150-річчя від дня народження
громадського діяча, письменника і публіциста
Михайла Могилянського**

15 грудня 2023 р.

РЕГЛАМЕНТ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 грудня 2023 р.

9³⁰ – реєстрація учасників на кафедрі історії України, археології та краєзнавства у навчальному корпусі Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського (проспект Миру, 13, кімн. 312).

10⁰⁰ – початок роботи Читань у залі засідань Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського, (проспект Миру, 13, кімн. 308).

<https://us04web.zoom.us/j/94051527264?pwd=K1hPeDg4azBVeWwzK1hUZCtyNUVaUT09>

Ідентифікатор конференції: 940 5152 7264

Код доступу: VNu67h

Вступне слово й вітання – до 5 хв.

Наукові доповіді та повідомлення – до 15 хв.

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ

Вітальне слово

Католик Андрій Віталійович, кандидат історичних наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Вітальне слово

Коваленко Олександр Борисович, кандидат історичних наук, професор кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, голова Правління Чернігівської обласної організації Національної спілки краєзнавців України

Вітальне слово

Блакитний Максим Михайлович, кандидат історичних наук, в.о. директора Чернігівського обласного історичного музею імені В.В. Тарновського

**Вшанування відомого історика і краєзнавця Т.П. Демченко
з нагоди 75-ліття**

**Презентація 5-го випуску збірника наукових праць
«Шрагівські читання»**

Наукові доповіді та повідомлення

1. ***Демченко Тамара Павлівна***, кандидат історичних наук, доцент, член Національної спілки краєзнавців України

Листи Михайла Могилянського до Володимира Міяківського як джерело вивчення історії української інтелігенції 30-х рр. XX ст.

2. ***Іваницька Світлана Григорівна***, доктор історичних наук, доцент кафедри історії України Сумського державного педагогічного університету ім. А.С.Макаренка

Політичний світогляд і публіцистична діяльність Михайла Могилянського у 1905–1917 рр.

3. ***Щербина Наталія Олексіївна***, кандидат історичних наук, доцент кафедри педагогіки та гуманітарних дисциплін Пенітенціарної академії України

Вплив гімназійної та студентської освіти Ю.С.Виноградського та М.М.Могилянського на формування їхнього світогляду

4. ***Яковлєв Юрій Олегович***, магістр історії, аспірант Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Михайло Могилянський і Роман Ярославич: паралелі досвіду (1890-ті рр.)

5. ***Щербін Лілія Василівна***, кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії факультету історії, політології і міжнародних відносин Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Українське питання в діяльності Михайла Могилянського

6. ***Климович Наталія Миколаївна**, начальник відділу використання інформації документів та комунікацій Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України*

**Документи про життєвий та творчий шлях
М. М. Могилянського у фондах Центрального державного
архіву-музею літератури і мистецтва України**

7. ***Молочко Світлана Рашитівна**, завідувач кафедри філологічних дисциплін та методики їх викладання, методист відділу суспільно-філологічних дисциплін Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського*

Літературний портрет Михайла Могилянського

8. ***Коваленко Олександр Борисович**, кандидат історичних наук, професор кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, голова Правління Чернігівської обласної організації Національної спілки краєзнавців України*

Михайло Могилянський та Олександр Соловій

9. ***Каганова Ірина Яківна**, завідувач відділу краєзнавства Чернігівської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Софії та Олександра Русових*

**Штрихи до портрета «незвичайної жінки» Марії
Могилянської**

10. ***Студьонова Людмила Валентинівна**, бібліотекар відділу краєзнавства Чернігівської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Софії та Олександра Русових*

Людина ГУЛАГу. Л. М. Могилянська

11. ***Потапенко Олена Михайлівна**, директор Комунального закладу «Чернігівський обласний пошуковий науково-редакційний центр» Чернігівської обласної ради, завідувач відділу з підготовки «Зводу пам'яток історії та культури України»*

**Чернігівський осередок організації «Демократичний союз»
(за матеріалами архівної кримінальної справи)**

12. **Кондратьєв Ігор Вікторович**, доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Відображення історії Остерського та Любецького староств Київського воєводства Речі Посполитої у працях істориків-краєзнавців

13. **Доманова Ганна Сергіївна**, кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин, заступник директора з навчальної роботи Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Нотаріальне діловодство Чернігівського магістрату

14. **Ципляк Наталія Олегівна**, кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Літературно-музичні вечори у Чернігівській духовній семінарії

15. **Адруг Анатолій Кіндратович**, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри мистецьких дисциплін Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Декоративне мистецтво Чернігова другої половини XVII – початку XVIII ст.

16. **Гринь Олена Володимирівна**, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Краєзнавчі студії Тимофія Калинського

17. **Петреченко Ірина Євгеніївна**, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

О. Шафонський та становлення вітчизняного краєзнавства як наукової дисципліни

18. **Токарев Сергій Анатолійович**, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Рід Адасовських у суспільно-політичному та соціокультурному житті України другої половини XVII–початку XX ст.

19. **Шара Любов Миколаївна**, кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Участь міського громадського управління Чернігова у збереженні культурно-історичної спадщини (остання третина XIX – початок XX ст.)

20. **Рахно Олександр Якович**, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Джерельний потенціал «Земского сборника Черниговской губернии»

21. **Лагута Антоніна Михайлівна**, краєзнавець, м. Новгород-Сіверський

Формулярний список Д. Г. Ушинського

22. **Католик Андрій Віталійович**, кандидат історичних наук, доцент кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін, директор Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Участь земської медичної інтелігенції в реформуванні «народного здоров'я» на Чернігівщині

23. **Коваленко Ольга Олександрівна**, кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Громадський діяч і благодійник Л.О. Милорадович

24. **Щербина Світлана Вікторівна**, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Розвиток туризму в Чернігові (кінець XIX – початок XX ст.)

25. **Сніжок Зоя Миколаївна**, науковий співробітник Національного історико-культурного заповідника «Гетьманська столиця»

До питання про формування парафії батуринської церкви Воскресіння Христового

26. **Спунтай Сергій Михайлович**, член Національної спілки краєзнавців України

Церква Святителя і Чудотворця Миколая у селі Жуківка

27. **Путра Олена Михайлівна**, молодший науковий співробітник краєзнавчого відділу Новгород-Сіверського історико-культурного музею-заповіднику «Слово о полку Ігоревім»

Єврейські молитовні школи Новгорода-Сіверського та Грем'яча

28. **Голець Віталій Віталійович**, кандидат історичних наук, доцент кафедри права, філософії і політології Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

До історії села Болотниця

29. **Сердюк Наталія Федорівна**, молодший науковий співробітник відділу «Садиба Кочубеїв» Національного історико-культурного заповідника «Гетьманська столиця»

Документальні джерела родини Дяченків – охоронців садиби Кочубеїв у Батурині у фондовому зібранні НІКЗ «Гетьманська столиця»

30. **Горох Микола Володимирович**, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Чернігівського обласного історичного музею імені В.В. Тарновського

Світлини з колекції Сновського історичного музею як джерело вивчення історії Чернігівщини 1920–1930-х рр.

31. **Еткіна Ірина Ігорівна**, кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Працівники політвідділів МТС – співвиконавці Голодомору (на матеріалах південних районів Чернігівської області)

32. **Янченко Тамара Василівна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Основні етапи розвитку педагогічного краєзнавства в Україні

33. **Литвин Катерина Андріївна**, кандидат історичних наук, заступник начальника відділу туризму та промоції міста Управління культури та туризму Чернігівської міської ради

Різдвяна Капелла: сучасні форми популяризації традиційної культури на Чернігівщині

34. **Блохіна Владислава Вячеславівна**, студентка 42 групи Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Святки на Чернігівщині: побут, звичаї та традиції початку ХХ ст.

35. **Курданов Андрій Леонідович**, науковий співробітник філії «Садиба родини Лизогубів» Чернігівського обласного історичного музею імені В.В. Тарновського

З історії краєзнавчих досліджень Михайло-Коцюбинської громади

36. **Шовкун Інна Володимирівна**, завідувачка Михайло-Коцюбинської селищної публічної бібліотеки Чернігівського району

Літописання в районі та у громаді

37. **Яснівська Людмила Василівна**, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Археологічне краєзнавство Чернігівщини

38. *Дорохіна Тамара Федорівна*, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

З історії Прилуччини: звинувачені за контрреволюційну діяльність та реабілітовані громадяни України

39. *Острянко Андрій Миколайович*, кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Краєзнавчі проблеми у дисертаційних дослідженнях початку ХХІ ст. (на матеріалах діяльності Спеціалізованої вченої ради К 79.053.01)

40. *Юда Лариса Анатоліївна*, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Жіночий рух на Чернігівщині часів Незалежності

